

Bridge Training, Arbitrair, de digitale cursus 'Leuk, Leuker, Bridge!' en het beantwoorden van alle mogelijke en soms ook onmogelijke vragen over bridge, doen we gratis. Omdat we het leuk vinden om service te verlenen.

Een donatie mag, maar alleen als die slaat op reeds verleende service! Eens per jaar betaal ik daaruit een lunch, middagje bridge en een dinertje met al mijn vaste serviceverleners en een aantal ingelote donateurs. Want de pot moet leeg, winst willen we absoluut niet maken!

NL76 ABNA 0549 4444 40, t.n.v. Stravers, omschrijving: Bridgepot met je voornaam, zodat ik je een presentje voor je bijdrage kan toemailen.

Redactie: Ciska Zuur, Margriet Jansze, Mirjam Dierckxsens, Monica Vuister, Ron Jedema, Siger Seinen, Jan van Die en Rob Stravers

www.bridgeservice.nl voor alle reeds verschenen Bridge Trainingen, Arbitrairs, Vragenhoekje Rekenprogramma, en alles wat bridge nog leuker maakt.

Altijd een laag bijspelen op de voorgespeelde kaart? En altijd 'honneur op honneur'?

Met deze Training toets je je kennis en inzicht op het kiezen tussen de twee 'ijzeren regels': 'Tweede hand laag' en 'Honneur op honneur'.

In plaats van overpeinzingen geef ik een 'algemeen advies'.

1. Kijk wat de uitkomstkaart vertelt over de honneurs van de 'uitkomert'.
2. Met die informatie weet je welk(e) plaatje(s) je rechtertegenstander waarschijnlijk heeft.
3. Schat ook in of de 'uitkomert' een plaatje belooft en vraagt om die kleur terug te spelen (vaak een uitkomst met een lage kaart), of juist niet (een hogere lage kaart).

Gratis voorbeeld

♣ A 4 3 2

♣ H 10 9 8

Welke kaart laat je dummy bijspelen als west uitkomt met:

- a. ♣V
- b. ♣B

Antwoord

Als de voorgespeelde ♣V het **aangrenzende lagere plaatje** belooft:

- a. meldt west met zijn ♣V-uitkomst ook ♣B. Dan laat je dummy **laag** bijspelen, pak je ♣V met je ♣H, speel je in slag 2 ♣10 voor en laat je dummy weer laag bijspelen als west dat ook doet.
- b. Het voorspelen van ♣B zou dan ♣V ontkennen. Dan moet je die slag pakken met dummy's ♣A; daarna speel je ♣2 naar je ♣10 als oost ook een lage klaveren bijspeelt.

Vijf stellingen

Stelling 1

Uitkomst: ♠B

Dummy

♠ V 3 2

♠ H 5 4

Stelling: het is goed om dummy ♠2 te laten bijspelen.

Stelling 2

Uitkomst: ♠10

Dummy

♠ B 2

♠ V 5 4

Stelling: het is goed om dummy ♠2 te laten bijspelen.

Stelling 3

Uitkomst: ♠3..... deze uitkomst belooft plaatje

Dummy

♠ V 10 2

♠ H 4

Stelling: het is goed om dummy ♠2 te laten bijspelen.

Stelling 4 **Opgelet**, dummy heeft **géén** entree in een andere kleur

Uitkomst: ♠4

♠ A H V 3 2

♠ 6 5

Stelling a: Als ik de uitkomst neem met ♠A, is de kans dat ik vijf ♠-slagen maak **meer dan 50%**

Stelling b: Als ik de uitkomst duik, is de kans dat ik vier ♠-slagen maak **hoger dan 80%.**

Stelling 5

Uitkomst: ♠10

Dummy

♠ V 3 2

♠ H 9 4

Stelling: Ik moet dummy ♠V laten leggen.

Tot zover de vijf stellingen. Op de volgende pagina geef ik mijn antwoorden

Mijn antwoorden

Stelling 1

Uitkomst: ♠B

Dummy

♠ V 3 2

♠ H 5 4

Stelling: het is goed om dummy ♠2 te laten bijspelen.

Deze stelling is **GOED**! Noteer 2 punten.

	♠ V 3 2	
♠ B 10 9 x		♠ A x x
♠ A B 10 9		♠ x x x
	♠ H 5 4	

Als west ook ♠A heeft, win je deze eerste slag met ♠H. En als jij - of west - later een kleine schoppen voorspeelt, is dummy's ♠V goed voor een tweede schoppenslag. Extra kans is dat oost met ♠Ax ook op een lage schoppenkaart van dummy zijn ♠A legt...

Als je dummy ♠V laat bijspelen, weet je één ding zeker: je maakt één schoppenslag.

- Want... met ♠A bij **oost** zal deze gigant zich graag over je bijgespeelde ♠V 'ontfermen'.
- En met ♠A bij **west** wint dummy's ♠V dit feestje. Maar jouw ♠H is volledig kansloos met wests ♠A erachter.
- Fijn dat OW deze kleur voor je aanspelen. Als je dat zelf doet, verlies je vrijwel zeker twee schoppen

Stelling 2

Uitkomst: ♠10

Dummy

♠ B 2

♠ V 5 4

Stelling: het is goed om dummy ♠2 te laten bijspelen.

Deze stelling is óók **GOED**! Noteer 3 punten.

Hoe de ontbrekende schoppen ook zitten, als je dummy ♠2 laat bijspelen win je altijd een schoppenslag!

	Dummy	
	♠ B 2	
♠ A 10 9 6 3: uitkomst ♠10		♠ H 8 7
	♠ V 5 4	

De ongelukkige leider die dummy ♠B laat bijspelen, ziet oost die slag winnen met ♠H.

De snoodaard speelt daarna beslist ♠8 terug waardoor jouw ♠V kansloos is. OW winnen achterelkaar vijf schoppenslagen.

Gelukkig liet jij dummy niet op de 'automatische piloot' honneur op honneur (♠B op ♠10) leggen. je koos voor het bijspelen van ♠2.

Dan moet oost ♠H leggen, omdat je anders met je ♠V deze eerste schoppenslag in je zak steekt. Daarna kan west niet voorkomen dat dummy's ♠B de tweede, of anders jouw ♠V de derde schoppenslag wint.

Stelling 3

Dummy

♠ V 10 2

Uitkomst: ♠3..... deze uitkomst belooft plaatje
♠ H 4

Stelling: het is goed om dummy ♠2 te laten bijspelen.

Een gemene. Deze is ontleend aan een parel uit Bridgekalender 2026 van Kees Tammens.

Deze stelling is namelijk... **FOUT!** Goed is om dummy ♠10 te laten bijspelen! Noteer 1 punt als je deze stelling verkeerd vond én je dummy ♠10 liet bijspelen.

Wests uitkomst belooft (minstens) één plaatje.

- Met ♠A **én** ♠B bij west, maakt het niet uit of je dummy ♠10 of ♠2 laat leggen. ♠10 wint die slag en daarna ♠H; óf, als je ♠2 laat bijspelen, nu ♠H en later ♠V.
- Maar als west maar één plaatje heeft, ontstaat later een dilemma als je voor dummy's ♠2 kiest. Oost legt dan zuinig ♠8 of ♠9. Je ♠H wint deze slag. Maar dan? Moet je voor een tweede schoppenslag ♠4 spelen naar ♠V of naar ♠10? Dit dilemma heb je niet als dummy in de eerste slag ♠10 op tafel legt! West belooft minstens één plaatje, dus oost heeft er **maximaal** één.
 - Als oost op ♠10 ♠A bijspeelt, heb je geen probleem; dan zijn je ♠H en ♠V hoog.
 - Als oost ♠B bijspeelt, win je die slag met je ♠H en kun je daarna veilig ♠4 naar ♠V spelen. Het laatste ontbrekende plaatje, ♠A, moet west dan immers hebben!

Stelling 4 Opgelet, dummy heeft **géén** entree in een andere kleur

Uitkomst: ♠ 4 ♠ A H V 3 2
 ♠ 6 5

Stelling a: Als ik de uitkomst **neem** met ♠A, is de kans dat ik vijf ♠-slagen maak **groter dan 50%**.

Stelling b: Als ik de uitkomst **duik**, is de kans dat ik vier ♠-slagen maak **groter dan 80%**.

Stelling a is FOUT! Tel 1 punt als jij deze stelling ook verkeerd vond (en nog steeds vindt).

Onthoud: de kans op een **gelijke verdeling** van ontbrekende kaarten is **kleiner** dan 50%!

Desondanks wordt aanbevolen om met:

- **vier ontbrekende kaarten, waaronder de vrouw, niet** te snijden maar aas en heer te spelen.
- **twee ontbrekende kaarten, waaronder de heer, niet** te snijden maar het aas te spelen.

Prettig 'weetje':

Als de kaarten niet gelijk verdeeld zitten, is de kans op het **kleinste verschil** het grootst!

Met **acht kaarten** bij de tegenpartij is de kans groter dat die 5-3 zitten (47%) dan 4-4 (33%).

Met **zes kaarten** bij de tegenstanders, zoals in dit speelfiguur, is de kans op 4-2 het grootst (48½%), met 3-3 als goede tweede met 35½%. Samen (4-2 en 3-3) goed voor liefst 84%.

Deze percentages hoef je niet uit je hoofd te leren. Sla alleen op dat de kans op het kleinst mogelijke verschil het grootst is.

Stelling b is GOED! Tel 1 punt als jij daarom dummy de eerste slag laat duiken. Met de volgende drie slagen haal je dan de laatste schoppen op van OW, waarna de laatste kleine schoppen van dummy je vierde schoppenslag wint.

Spelers die aan vier slagen genoeg hebben, en automatisch het aas leggen omdat ze zich niet verdiepen in kansberekening, gaan twee van de drie keer onnodig down, maar... scoren één van de drie keer een top met een vijfde slag met de ontbrekende schoppen 3-3.

Stelling 5

Dummy

♠ V 3 2

Uitkomst: ♠ 10

♠ H 9 4

Stelling: Ik moet dummy ♠V laten leggen.

Deze stelling is helemaal... **GOED!** Tel 2 punten.

Gebruikelijk is dat een uitkomstplaatje het aangrenzende **lagere** plaatje belooft.

- Dat betekent dat west met zijn ♠10-uitkomst ♠B ontkent.
- En als west niet ♠B heeft, en dummy en jij ook niet, dan moet **oost** die hebben.
- Ook stel je terecht vast dat west NIET met een kleine schoppen uitkomt; dus geen plaatje belooft. Waarschijnlijk hoopt hij met deze uitkomst zijn partner te 'lanceren'.
- Best realistisch om daarom ervan uit te gaan dat **oost** de gevaarlijke schoppenman is en dat de kans groot is dat de schoppen als volgt tegen zitten.

♠ 10 x x	Uitkomst: ♠ 10	♠ V 3 2	♠ A B x x
		♠ H 9 4	

- Als je dummy 'klein' laat bijspelen (tweede hand laag), zal oost dat ook doen. Jouw ♠H wint dan deze slag, maar... daarmee is jouw ♠-party 'over'. Want oost zit daarna geriefelijk met zijn ♠AB-vork achter dummy's ♠Vx.
- Heel anders gaat het als je dummy's ♠V laat leggen.

Oost moet ♠V dan toch wel met zijn ♠A pakken. Daarna maak jij twee schoppenslagen door vanuit dummy een kleine schoppen naar jouw ♠9 te spelen!

Epiloog

Ik kan mij voorstellen dat je een beetje schrikt als je tot nu toe standaard dummy een lage kaart liet bijspelen, of zonder daar verder over na te denken braaf honneur op honneur legt.

Mijn – herhaalde – advies:

probeer in te schatten wat de uitkomstkaart vertelt. Meestal belooft die het aangrenzende lagere plaatje en óntkent het aangrenzende hógere plaatje. Dat vertelt dan wat je rechtertegenstander niet, of juist wél, in handen heeft.

Liefhebbers van kansberekening

wijs ik op de site van HIMBUV.

Ongelooflijk wat je daarop kunt zien en berekenen.

<http://www.himbuv.com/nieuw/kansen/distributie>

Je puntentotaal is je rapportcijfer voor: Omgaan met ijzeren wetten.

Ontvangen vragen van lezers over alles wat je als 'gewone' speler aan de 'gewone' bridgetafel wilt weten.

Vragen van 'gewone' wedstrijdleaders over arbitrages aan de 'gewone' bridgetafels, publiceren we met ons antwoord in de maandelijks verschijnende 'Arbitrair'.

*Vragen met ons antwoord en mededelingen die van belang zijn voor bridgeclubs, nemen we op in de Nieuwsbrief aan de clubs die zich opgaven voor de bridge**CLUB**service.*

Een ongebruikelijke vraag, maar here we go:

Gisteravond legde mijn partner zijn dichte kaarten op tafel tijdens het bieden, omdat hij last had van zijn artrose.

Een speler van de tegenpartij zei nogal snibbig dat dit niet mag, omdat daarmee aan de partner wordt verteld: *'Ik heb niks, dus houd daar rekening mee als je gaat bieden.'*

Nou, niets is minder waar, mijn partner had een mooie kaart, maar dus ff last van de artrose.

Dezelfde tegenstander noemde vervolgens artikel 74C. En voegde daaraan toe, dat het tevens verboden is om de kaarten onder de tafel op schoot te houden.

Ikzelf doe dat zelf weleens omdat ik de neiging heb mijn kaarten naar voren te buigen waardoor mijn tegenstanders ze kunnen inzien.

Graag jouw mening.

Rob:

Ik begin met een deur die al open staat vanaf het moment dat ik in Bridge.NL met mijn artikel 74-proof-reeks begon (februari '23): Het kan nooit kwaad om artikel 74 te noemen! Onder C van dat artikel staat een opsomming van woord en gedrag waarmee op onreglementaire wijze boodschappen (kunnen) worden overgedragen.

Het spreekt vanzelf dat als een speler vermoedt dat daar sprake van is, hij dat mag melden. Maar... vóór C staat in datzelfde artikel 74 A! Daarin lezen wij:

1. Een speler behoort zich altijd hoffelijk te gedragen.
2. Een speler behoort zorgvuldig iedere opmerking of onnodige handeling te vermijden die ergernis of verlegenheid zou kunnen veroorzaken bij een andere speler of het genoegen van het spel zou kunnen verstoren.
3. Een speler behoort steeds op dezelfde, correcte wijze te bieden en te spelen.

Overzichtelijk bij elkaar: altijd hoffelijk zijn en steeds op dezelfde wijze bieden en spelen.

Als je de *verplichte hoffelijke houding* combineert met de vaststelling dat een tafelgenoot *opeens op een heel andere wijze biedt* én ervan uitgaat dat je tafelgenoten *alleen maar op eerlijke wijze het spel willen spelen*, zul je vrijwel vanzelf op vriendelijke toon iets zeggen als:

'Waarom leg je al je kaarten op tafel?'

Want natuurlijk moet daar een goede reden voor zijn. Na de uitleg van die speler zal de lucht volledig zijn geklaard. Als die speler een antwoord geeft

Bridge Training 1019, 2 februari 2026, rob.stravers128@gmail.com

waardoor een vervelend gevoel ontstaat, dán zal de – vriendelijk uitgenodigde – wedstrijdleader graag met zijn kennis en inzicht weldadig voelende duidelijkheid scheppen.

Overigens kan het zeker geen kwaad dat áls een speler om wat voor reden ook zijn wijze van bieden of spelen moet veranderen/aanpassen, hij die reden aan zijn tafelmanen vertelt. In deze zaak had je partner kunnen zeggen: *'Ik moet even mijn kaarten op tafel leggen, dat heeft niets te maken met mijn kaart en onze biedafspraken, en alles met een vervelende kramp.'* Desgewenst met de toevoeging: 'Kijk maar op onze systeemkaart.' ☺

Wat betreft het op je schoot houden van je kaarten.

In welk artikel staat dat dat niet mag? Eigenlijk heeft dat alleen maar een voordeel. Partner en tegenstanders kunnen niet zien op welke plaats in je waaier een gespeelde kaart zat. Als je uitkomt met een kaart die helemaal rechts zat, en je volgende kaart in dezelfde kleur de nieuwe meest rechtse kaart, had je in ieder geval minstens een 4-kaart in die kleur...

Als je partner er geen probleem mee heeft dat hij je waaier niet kan zien, is dat in ieder geval een gunstig teken...

Ciska:

Sommigen maken het wel erg bont zeg.

Waarom zou je je kaarten niet even op tafel moge leggen mét of zónder artrose? Als de tegenstanders lang nadenken leg ik ze ook altijd even neer. En waarom mag je je kaarten niet wat lager voor je buik houden??

Omdat deze persoon zich daaraan ergert. Kom op, zeg. Daardoor wordt het niet ineens een 74 geval.

M.i. typisch geval van "zoals als de waard is, vertrouwt hij zijn gasten"

Waaier met 12 kaarten

Kun jij je licht laten schijnen over het volgende?

Mijn partner was dealer, wij pakten allemaal netjes de kaarten uit het board en telden ze na. Alles ok. Maar net voor het bieden zag ik dat de waaier van mijn partner maar twaalf kaarten bevatte. Ze had een kaart dubbel zitten. Mijn vraag: mag ik haar daarop wijzen?

Rob:

Dat mag beslist!

Wie daar moeite mee heeft mag je naar mij verwijzen ☺.

Ciska:

Gevoelsmatig zeg ik 'natuurlijk zeggen'.

Máár ik denk dat het spelregeltechnisch een probleem is.

Je mag namelijk op geen enkele manier je partner helpen. Alleen de dummy mag trachten een overtreding bij de leider te voorkomen; dat zou hier een mogelijke verzaking zijn.

Artikel 16B1

Een 'opmerking' mag je niet maken, waarschuwen dus al helemaal niet, denk ik.

Artikel 16A1

Noemt op wat een speler tijdens het bieden (en spelen) mag gebruiken. Daar staat niet "onder andere". Dus hij mag geen waarschuwing van zijn partner gebruiken

Het is volgens mij wat anders als een speler zegt "hé ik heb maar 12 kaarten", dan kan zijn partner zeggen dat er eentje dubbel zit.

Rob:

Dat zou mij echt verbazen, Ciska. En als je ziet dat je partner een kaart laat vallen zonder dat hij dat merkt??? Maar ik geef het toe, ik ben geen ambtenaar...

Ton (voorzitter The Laws Committee van de WBF):

Leuke vraag en minder vanzelfsprekend dan je zou denken, gelezen de antwoorden. Ciska legt de nadruk op art. 16 en Roberto legt de nadruk op zijn gevoel, intuïtie?

Ik haal er art. 9A1 bij en vind dan dat het willen spelen met 12 kaarten een onregelmatigheid is. Dus een slimme partner zegt dan: 'Hé je hebt maar 12 kaarten', en niet: 'Er zit een kaart dubbel.'

Artikel 7B2 zegt dat een speler zijn (13) kaarten moet inzien en dat levert dus ook een onregelmatigheid op. Al met al ga ik met Roberto mee, ik vind het geen overtreding om dit te melden.

Rob:

Dankjewel, Ton, niet omdat je mij gelijk geeft maar wel voor je duidelijke antwoord.

Ik zocht nog naar een opening vanuit de spelregels.

Een speler mag zijn partner immers ook waarschuwen als die voor zijn beurt dreigt voor te spelen, of als zijn hand al richting biedbox gaat en het niet zijn beurt is om te bieden.

Ciska:

Dus 'er zit een kaart dubbel' en dat mag niet!!